

maal at hævde den hjemlige Dannelses Sevnbjyrdighed med den fremmede. Det er, om jeg saa maa sige, hele Sagen, at vi ville søge at faa trykt Udsekkets Indsegl paa den hjemlige Dannelse ved Siden af den saakaldte humane og realistiske; det er en meget vigtig Ting. Man vil vel lade den hjemlige Dannelse slippe indenfor den lærde Skole, men kun som Pedel eller Terne, man vil ikke give den Sevnbjyrdighed eller Borgerrret indenfor Videnskabens Rige; man skal have Lov til at slyde med den; man kan have den enten til at kæle for eller til at fordrive Tiden med, den kan maasse ogsaa gjøre lidt Gavn, være til personlig Tjeneste i Et og Andet, være til Nytte og Haandsrækning osv.; men det, man vil forbyde den, er, at staa med den Hæder, med den Myndighed, som man giver den fremmede Dannelse. Man vil, som sagt, nok tillade den at virke i Skolen som Terne, men man vil ikke tillade hende at være Husmoder, man vil ikke anerkende hende som fribaaren; det er Sagen. — Naar der idag er talt om en hel Del Kyndige og anført Navne paa Nogle, der have udtalt sig imod en saadan Tredeling, kan jeg meget godt forstaa, at saadanne Indsigelser ere komne frem. Det første Tilfælde, der er nævnt, vil jeg ikke kunne tilbage til; thi hos den Konservative kan der naturligvis kun fremkomme konservative Tanker, og han maa sølgestrengt være imod; ethvert Fremskridt paa ethvert Livsomraade. Det Forbund, som vore Modstandere have sluttet med „den Konservative“ skulde de derfor ikke røse sig af i en Forsamling, der i Reglen er stærkt stemt for Fremskridt. Den anden Indsigelse, hvortil der er blevet henvist, har staaet i et Dagblad idag og har forsvaret store Vægt, som den kommer fra en Mand, der har Sind og Hjerte for Kundskab til og tilbøls dyb Indsigt i dette Forhold, men som rigtignok, ogsaa, tror jeg — og det er blevet sagt tidligere. — mere har Syn paa Livet indenfor Skolen og Studerekammeret end udenfor. Han har vistnok ikke noget klart Syn for, hvad Virkning denne Skoles Retning efterhaanden kan faa paa Folkets almindelige Videnskabelighed her i Danmark; jeg tvivler idetmindste derpaa. Jeg skal henholde mig til, hvad en nu afdød Mand

— som vistnok forøvrigt vilde have været imod os idag — Dr. Lehmann, engang sagde til Landstingets store Latiner — det var ikke ved et Ordskifte imellem dem — nemlig: at store, tankesterke Mænd ikke vise sig at være saa villiestærke, som de ere tankesterke; at de ere stærkere paa Tankens og Kunstens Omraade end paa Villiens. Jeg tror, at dette egentlig er Sagen. Bedkommende ynder og elsker det nordiske Sprog, men han har ikke Livets Tro til det; dette fremgaar af hver Linie i denne Artikel. — De Herrer maa nu ikke tro, at jeg hermed vil forgude det Forslag, der foreligger fra Flertallet. Det er saa langt fra, at jeg sværmer for mange Stykker deri, at jeg tværtimod nok kunde ønske det forandret i Udsekket, hvad der naturligvis vilde overstige min Evne at faa gjort. Jeg vil kun forsvare den Retning, som kaldes den nordiske, historiske og sproglige; jeg vil godtgjøre, at den med fuld Føie har Krav paa at paaagtes, saafremt vi ikke ligefrem ved Afstemningen ville underkende vor egen Kultur og Litteratur, vort eget Folkelivs og Aldtidslivs Frugter fra den forbigangne Tid. — Det maa, inden jeg slutter, være mig tilladt at bemærke, at jeg ikke ret forstaaar Sammenhængen imellem § 2 i Mindretalsforslaget under Nr. 1, hvori der staaer, at Skolen skal inddeles i 6 eetaarige Klasser, og hvad der staaer i § 10: „Forinden maa de dog have bestaaet en Prøve i de 3 Aar, som for den Retning, hvori de agle at tage Afgangsexamen, afsluttes i Skolen inden Dyrkningen i den toaarige øverste Klasse“. Derefter skal der altsaa være en toaarig øverste Klasse; men det forstaaer jeg ikke. Mindretallet vil have 6 eetaarige Klasser, men en af dem skal dog være toaarig. Skolen skal fra Øverst til Nederst bestaa af eetaarige Klasser, men en af dem skal dog være toaarig.

Alberti: Jeg har underskrevet det Forslag, der har fremkaldt denne Forhandling her i Salen, et Forslag, der jo blev fremsat af 36 af Thingets Medlemmer. Jeg finder mig derfor foranlediget til at anstille nogle Betragtninger med Hensyn til den Stilling, jeg indtager ligesom for Forslaget. Jeg maa da